

PATRON SZLAKU

Jeremi Przybora (1915 - 2004)

satyryk, reżyser, autor tekstów do programów radiowych i telewizyjnych.

Współtwórca (z Jerzym Wasowskim) legendarnego "Kabaretu Starszych Panów" (1958 - 1970), radiowego teatryku "Eterek", cyklu audycji radiowych „Divertimento”.

Scenarzysta filmu "Upal" w reż. Kazimierza Kutza, pisał także libretta i teksty piosenek śpiewanych przez wielu artystów.

Wydał trzypięciotomowe pamiętniki „Przymknięte oko opaczności”.

Jeremi Przybora pochodził z zamożnej rodziny ziemiańskiej. Urodził się w Warszawie, ale często wspominał swoje związki z Bydgoszczą. Do jego dziadka należał majątek Miedzyń Wielki, położony koło Fordonu, w rejonie dzisiejszego Zofina.

Jak sam pisał: *jego Bydgoszcz zaczęła się jeszcze przed wojną.*

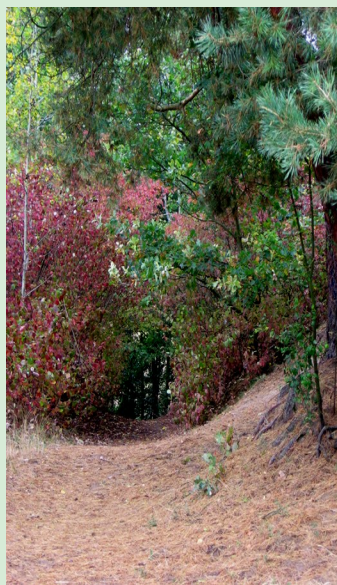
W grodzie nad Brdą uczył się w Gimnazjum im. Kopernika, po rzece przecinającej miasto pływał wyczynowym kajakiem, trenując w Bydgoskim Towarzystwie Wioślarskim.

Po wojnie podjął pracę w rozgłośni bydgoskiej Polskiego Radia przy ulicy Gdańskiej.

Młody satyryk zadebiutował swoimi pierwszymi tekstami jako autor radiowej gazetki ściennej "Organ Wiszący".

Był autorem cyklu audycji satyrycznych "Pokrzywy nad Brdą". Sukcesy, jakie odnosił J. Przybora na bydgoskiej antenie, sprawiły, że awansował do pracy w rozgłośni PR Warszawa.

W 2001 roku został laureatem I Konkursu o tytuł Mistrza Mowy Polskiej.

Rozpacz mi się kończy

(ostatni wiersz Jeremiego Przybory)

Jeszcze raz dla ciebie z rąk
wymykają mi się kwiaty.
Zamiast strzępów - bo z tych mąk
mógłbym drzeć na sobie szaty.

Mógłbym, proszę ciebie, rwać
włosy, co je mam nieduże,
lecz cóż by to mogło dać ?
No więc niech już będą róże...

Więcej słać nie będę róż
i wierszyków z siebie sączył,
no bo, proszę ciebie, cóż...
...rozpacz mi się kończy...

DĄB NAPOLEONA

GÓRA SZYBOWNIKÓW

BYDGOSKA GOLGOTA

Opracował: Ryszard Seidel

TURYSTYCZNY SZLAK PIESZY

im. JEREMIEGO PRZYBORY

1

**BYDGOSZCZ FORDON -
BYDGOSZCZ MYŚLECINEK**

13,8 km

TEREN WĘDRÓWKI

Szlak **im. Jeremiego Przybory** prowadzi terenami Zbocza Fordońskiego – mikroregionu położonego na granicy dwóch mezoregionów: Wysoczyzny Świeckiej i Kotliny Toruńskiej.

Zbocze powstało głównie w klimacie peryglacjalnym – zbliżonym do klimatu dzisiejszej tundry syberyjskiej. Jego ukształtowanie jest wynikiem oddziaływania dwóch głównych procesów rzeźbotwórczych – erozji bocznej wód płynących oraz denudacji. W okresie, kiedy na północy Polski znajdował się jeszcze łądolód, wody roztopowe odpływały w kierunku południowym i łączyły się z wodami rzek napływającymi z południa kraju, po czym wspólną doliną odpływały na zachód. Ponieważ była to masa wód o dużym potencjale, wykształciła się rozległa dolina z licznymi rozszerzeniami. Dzisiaj nazywana jest ona *Pradolina Toruńsko - Eberswaldzką*.

Zbocze Fordońskie należy do najsilniej zróżnicowanych ekologicznie w całej strefie niżowej. Pośród wzgórz często występują zbiorowiska zaroślowe, głógów, róż, tarniny, berberysu, a także murawy kserotermiczne. W dolinkach z ciekami występują *łęgi jesionowo-olszowe*.

Szlak im. Jeremiego Przybory jest łatwo dostępny dla mieszkańców Bydgoszczy. Stanowi doskonały teren do spacerów, wędrówek i prowadzenia obserwacji przyrodniczych.

ODZNAKA KRAJOZNAWCZA „BYDGOSZCZ I OKOLICE”

Obiekty na szlaku im. Jeremiego Przybory są ujęte w Kanonie odznaki krajoznawczej „Bydgoszcz i okolice”, ustanowionej przez Oddział w 2008 r. Odznaka jest trzystopniowa (brązowa, srebrna i złota) i może ją zdobywać każdy turysta, począwszy od 7 roku życia. Regulamin i Kanon Odznaki na stronie Oddziału PTTK przy Klubie Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych w Bydgoszczy: pttk.klub.pow@wp.pl

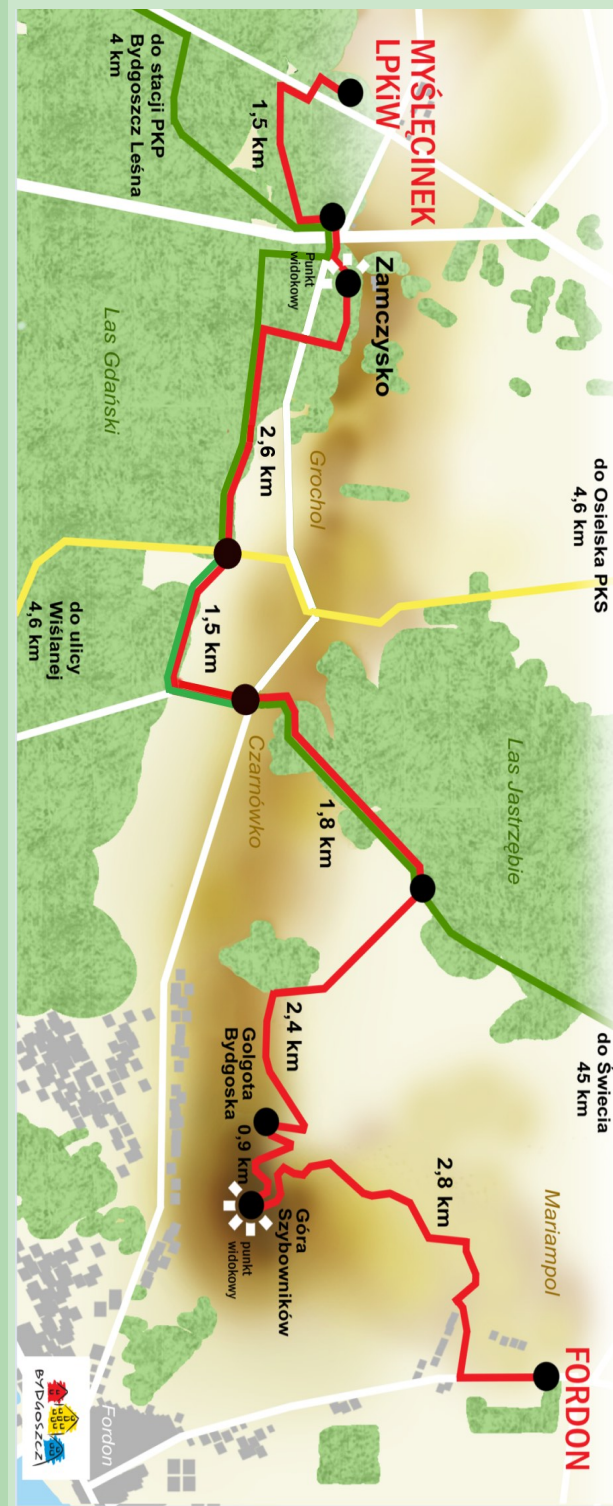
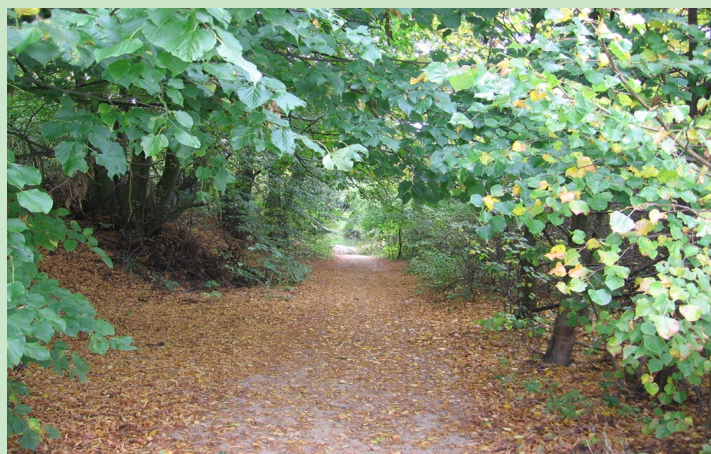

Celem odznaki jest popularyzacja walorów turystyczno – krajoznawczych Bydgoszczy i okolic, poznawanie zabytków, przyrody, ciekawych miejsc i obiektów gospodarczych.

Prawdziwy Bydgoszczanin poznaje swoje miasto i jego otoczenie zdobywając odznakę krajoznawczą „Bydgoszcz i okolice”!

KILOMETRAŻ SZLAKU

Km od Fordonu	Punkt szlaku	Km od Myślicinka
0,0	FORDON - Mariampol, pętla MZK	13,8
0,3	ul. Kromera	13,5
0,7	ul. Bieszczadzka	13,1
1,2	początek ścieżki	12,6
1,4	skrzyżowanie ścieżek, dojście do źródła	12,4
1,6	szczyt wzniesienia, rozległa panorama	12,2
1,8	ścieżka do źródła wody pitnej	12,0
2,2	skrzyżowanie 5 dróg polnych	11,6
2,8	Góra Szybowników; punkt widokowy	11,0
3,7	pomnik pomordowanych w Dolinie Śmierci <i>Golgota Bydgoska</i>	10,1
4,0	górną wylot Doliny Śmierci	9,8
4,4	polana z rozległym widokiem na miasto	9,4
6,1	droga na skraju lasu - łączy się <i>Szlak Dolnej Wisły ze Świecia</i> (zielony)	7,7
7,9	ulica Pod Skarpą	5,9
9,4	ul. Bystrzycka - skrzyżowanie ze szlakiem <i>Bydgoszcz ul. Wiślana - Osielesko</i> (żółty)	4,4
11,0	skrzyżowanie dróg leśnych – odejście szlaku zielonego	2,8
11,3	przeście przez ul. Zamczysko	2,5
12,0	szczyt wzgórza Zamczysko; punkt widokowy	1,8
12,1	podnóże Zamczyska, łączy się <i>szlak zielony</i>	1,7
12,3	ul. Armii Krajowej przystanek MZK	1,5
12,6	skrzyżowanie ul. Sądeckiej z drogą leśną - odejście <i>szlaku zielonego do Bydgoszcz Leśna</i>	1,2
13,2	leśnictwo Bocianowo	0,6
13,7	przeście dla pieszych przez szosę gdańską	0,1
13,8	MYŚLECINEK - pętla MZK	0,0

ODLEGŁOŚCI NA SZLAKU